EUZKEL-ATALA

ANDOAIN

...an dan igandian arratsaldeko elizki... izan ondoren, eguastera zijuala bi... Donostiatik Tolosarako tximist ...ak (tranviak) arrapatuta il zuan, Imanol, larogei ta zazpi urteko ... (G. B.). Laguntzen diyogu aren ...ari beren atsekabian.

...IAN INDAR ASKO

...ngo igande gabian, ez dakit zer oro'u ...go zan bañan nola naide, oso garai ona ...eratu gabe ibiltzeko beintzat, ez da ...a bat sortu zutela ta, Jauregi Kasimi... zauritu zun labanarekin lau tokitan zu... Irastortza, Iñaki. Urrengo egu... espetxeratu zuten Kasimiro, ta baita Tolosako beste espetxera eraman ere. ...kigu zer asarre izango zuten elkarre... bañan ziur nago goizeko zazpiyetan ...k jaikita izan balute ez da baida au, ...a labanak orrelako kalterik egingo. ...rtubari opa diyot, lenbaitlen senda...

...TZAYA ONERA

...torren astian ogeita bederatziyan, degu ...a etortzekua gure gotzai jaun agurga... emengo umetxuak konpirmatzera. ...ogi etorriya izan dedilla.

...UYA LASA

...erritarrak oso pozik daude euri ede... egin dituelako, batez ere lengo larun... beintzat, ain ugari ta gozoro, nun ...i zauden lurrak ederki ase zituan ta ...ren ere egiten du zerbait, bada oraingo ...z aurten badegu naiko arto ta babu... naiz ez izan orren ugari sagarra, gu... aña sortuko da noski.

BURUNTZA.

AZKOITI

...ZERKIA IGANDEAN

...kotar euskeltzaleak, arratsaldeko ...terdietan Olimpian iazn dan jaia iku... ...ie, ezin gentzake geratu, eta bertan ...n dan biarra erdaindu gabe ere nola ...gogoratzen bagera gure irakaste maite ...tza Ebaista zanaren G. B. oroimenez ...dagon sariaz eta gure kutun maite ...enakin, eldu bada bertara inguruko ...ltzale maitiok, arratsalde eder ederra ...tzea, orretarako ziñez gogotik gerta... ...ri dira gure Batzokiko neskatxa li... ...eta mutil euskaltzale jatorrak. Uste ...len gurenda asko izan badute oraiñ... ez dala izan gutxiago berentzat. An... ...iko dira lenbizi bi egintzako antzerki ...a dan Mokoroa jaunak egiña "Damu... ...baraiz" bigarren egintza batian Eli... Josebak egindako "Amets-gozuak". ...dan bezela antzoki polit ori bete betia ...o degula ziur gaudela igandian. Gora ...ltzaliak eta igandera arte.

...KALDIA

...matik etorri dira jaupari euskel... ...intzo diran Bereziartua Jakoba eta ...iz Peliken. Ongi etorria baita Bil... ...k gure lagun Bial Bingen bere sen... ...dara igarotzea. Baita Madrid'tik eto... ...abeslari jator Aranbarri Julen.

EGI-ALDE.

DONOSTIA

...KO ETXEA TA DEUN IÑAKI JAIAK

...ure Zaindaritzaz oroituaz aspalditik ...oitura dan bezela, gure batzoki mai... ...eratu ditu aurten ere, Deun Iñaki ...a ospatzeko jaiak:

...n 30'an: Gabeko 9'terditan Eusko ...n abeslari bakar izketa eta txistu... jaia, ondoren txistu otsaz dantza az... ...ter egiñ arte.

...n Iñaki egunean: Goizeko 10'an, ...Bingen eleizan jaupa nagusia abes... E. Etxeko abestaldeak.

...aldia, euskeraz, bertako jaupalburu ...Barrena jaunak egingo du.

...pa amaian: Eleiz atarian, Eusko ...ko ezpatadantzari yayoak, dantza... ...dira.

...tu t'an Eusko Etxean bazkaria ta ez ...aikoa ere.

...a bazkalgaiak:

Bitartekuak
Belar edo beste zukua
Arrautzopilla
...a (langosta) Mahonedar ala ozpin [saltzarekin
Ollasko erria
Izozko (helado) ta arnariak
Ardoa ta sagardoa
Akeita ta patxar txol bana

...a, 10 lauerleko. Gure E. Etxeairi ...una, euskelzale onairi dagoki on ...una agertuaz, eldu guziak jai abe... ...a E. Etxean, Deun Iñaki egunean, ...ria dala ta, igarotako egun obetzaz ...z, ta anaitasunezko aldi eder alai ...roaz, bere euskotasuna ukatu ez du... ...bazkide guziak, ia bazkaldar izaten ...

ATARRENE.

ERANDIO GOIKOA

...egi onagaz ikusi izan da, Erandio, ...Sondika'n Asua'n irasi dan Eusko... ...e Bazkuna. Ondo oldoztuta dago, ...iko unean ainbeste langille dagon ...n artzain barik danak bananduta da... ...ok enda ta sinismen batekuok alkar... ...nisge ta gaiztoakandik aldendu ta ...unik onenian alkar zain duteko.

...ko langillen alkartasunatzaz zerbait ...ezkero, sarri entzun izan doguz inun ...akikuluak, batako Altzaga urrun da... Bilbao eroso ez dagola ta abar, baña ...dana erozo dagon ezkero, eztago bes... ...intzo ta biyotz onagaz lan egitea ...begiturik goi ta beko, Egille batenak ...ta, aldi laburreko gora bera ziz... ...bake ta maitasunik onenian atondu, ...ten emokik geure asaba zarren or... ...ri benetakoak gariela izaten eta egi...

✤✤✤

...e dot gitxi izango dirala jakitun ez ...ak, zelan ainbeste erri onetan sarri ...dogun Enbeita andiaren aldez ar... ...zabalik dagola, baña berez datozenak ...dira, beti sallaka ibili bear ezer egin... ...da. Ondiño emon eztabenak badakie ...zuzendu, emendik gero bidalduteko ...dan tokira. Gaurrarte emon dabenak ...ek dira:

...rrieta Joseba, 3. Begoña Mikel, 1; ...ikoetxea Markelin, 1; Ayo Augus... ...2; Etxebarria Dunixi, 2; Urrutia Bal... ...ero, 0,50; Aurrekoetxea Gerarda, 2; ...Mikel, 1; Arteagoitia Gotzon, 2; ...e Todor, 2; Lopategi Pulgentzi, 5; ...o, 5;; Bikasregi Erramon, 2; Amez, ...Etxebarria Jakinda, 2. Dañа, 35,50 ...eko.

✤✤✤

...tari barrijak agertzeagaz asko poz... ...naz; zorionak damotsiedaz bai beko ...ikoari, baña aspertu barik, sarri idatzi.

AMEZ.

GETXO-NEGURI

ERRI-JAIAK

Ganian daukaguz. Zer ikusi gitxikoak ixango dira daukon itxuria gaitik. Elizkizunak kendu ezkeron Deun Iñaki txadonan egingo diranak besterik ezebez. Jaupa nagosi ostean Deun Iñaki zelaian emongo dau geure eresbatzak eres-jotaldi bat ta euskel ereserkijak badira orrek poztuko gaitu pizkabat.

Arratsaldijan ixango da erromerija; aurten Ereaga'ko ondartzan eguraldi ona bada, inpernuko auspo suñua ugari entzungo dogu, ta jantza nastauba ixango da alderdi guztijetatik. Ardao bota dunen batzuk bere ikusiko dira uste, ta aor erri onetako Deun Iñaki jaiak.

Geure udalak artu bear leuke ardura apur bat zeozer ekarteko errira, edo ezpata dantzari batzuk, abesbatzen bat abar ta abar. Txindi gitxi eralgita egin leiezan gauzak, ta oso atsegingarrijak danontzako. Zori txarreko erromerija baño atsegingarrijagoak bai beintzat. Ta erromeri zaleantzako emongo bayake erromerija, ez itxi beste gauzan zaletasuna daukenak euren gurarija betatu barik, jaiak urtean beñ baño eztira ixaten ta, danon gurarija betatuten alegiña egin bear da. Egija esateko danon gurarija betatutia ezta gauza erraza baña, tira, danona edo geienana betatua leielkuan nago.

MENDIRA

Deun Jagoba egunian joan ziran emetik gazte alora batzuk Orduña'ko "Pico del fraile "deritxon mendira. Euren artian geure adiskide Basarte' Jon Balasi joan zan; bestian ixenak etxataz gogoratzen oraiñ, ta orregaitik asketzi daiztela eurek. Diñue egun oso ederra igaro ebela, ixan ezpazan egin eutsoen euri apurra gaitik obeto ezin.

ZAURITUTA

Lanian egoala zaurituzan lengo egunian geure adiskide Mentxaka' Erroka; begi baten zeozer sartu ei yako, ta gauza andirik eztalako asko poztuten gara. Len baño len osatutia da geure gurari bijotzekua Erroka.

ALANGOKO BAT.

IZURTZA

POZTU GARA

Ondo poztuta irakurri dogu EUZKADI onetan gure aztu eziñeko Kirikiño (G. B.) zanaren saririko izenbako batek 2.000 laurleko bidaldu dituala, eta beste 500 gure Enbeita txindorrarentzako.

Jaunak onetsi eta alantxe saritu daizala onelango euskaldun esku-on eta errukiorrak.

EZPATADANTZARIJAK

Bertako jaietarako saiatzen ari dira amabost urtetik ogei urte bitarteko mutil gaztiak.

Erri txikija izan arren, beste batzuk baño gorago agertzen gara geure ekandu bardin gabean. ¡Aurrera!

—Gazteiz'era yuan ziran Urizar' Zenon, Goiti' Patxiko ta Abauntza' Julen.

—Bilbo'tik etorri ziran alditxo bat igaroten Plaza' Errikarta ta Bengoetxea' Karmele neskatillia.

—Zalla'tik Mañarikua' Estanis.

—Egun batzuk igarota Pobeña'ra yuan ziran Magunazelaya' Basilise ta bere seme alabak.

—Donostia'ra Oteiza' Mikel eta Telleria' Markel.

—Garai're ango yaiyetara Zabaleta' Bitor.

—Bere arreba ta senidiak ikertuten etorrita emen aurkitzen da Aita Uriarte yosulauna.

EGURALDIYA

Astearte arratsaldian, bat-batez goi guztiya goibeldu zan; atx-mendiyak beingo bat illundu ziran. Lau ta erdiyek inguruan asi zan arriya yausten, eta onen ostian euri zarrastada ederra be bai. Yausi zan arriyak gitxi izan zalako ezeban alako kalte andirik be egiñ; baña onen osteko euri ederra mesedegarriya izan zan solo ta ortuetarako.

Eguenian egun ozkirotxua; goiz ta arratsalde euriya gozaro-gozaro yausi zan, beti be aterruna batzuk egiñik.

Izan dan legortiaz, jentia urduri egon da, baña Yaunari eskerrak solo ta baratzok polito ureztau dira.

YAGOBA DEUNA

Goizian zazpiretako Mezan euki eben euren illeroko yaunartzia neskato-mutikuak. Umetxuen yaunartzea beti lez ikuzkizun samurra.

ZORNOTZA'RA

Igandian Zornotza'ko Karmel yaiyetara ainbat gazte yuan ziran.

BASÓ-BAZKARI BAT

Igandian, Mendizabal'en Ola andirako ur-saltu barriya egiten diarduen langillien buru diranak, Urkulu-Goiko zugaztian bazkari eder bat egiñ eben euren aizkidieka zbatera. Amabi lagun inguru batu ziran; eta eguna ederto ta umore onian igaroko ebela, ezta zetan esan.

Baita egun orretan Bilbo'ko sendi ezagun batek be, Salluente'ko iturri onduan bazkaldu eban.

GARIYEK

Aste onetan gari asko yo da. Aspaldiyon soloetan jentiak biar asko egin dau; bai arto yorran, gari ebaite yote ta abar. Oiñ laster arbi edo nabo ereitiak yatorkez ta orduraako lana aurreratu biar.

Danak biarra sendo ta ederto egiñ arren, euren artian garirik geiyen ebai dabena izan da Agirre' Gerbas. Onek gari ebaiten dauken bizkortasuna koraiñiak bez; arin ta ederto egin be. ¡Orretan da ba mutille!

IKUAK

Madalen-iko edo goizetikuak asi dira aurrez elduten; gozo ta ederrak dagoz, baña ez alako askotzarik be. Ostera berandukuak diranak oso asko dakarre, zugatzai begiratzia baño eztago, orritan gaiñe garaun agiri dabe.

Udagoiyenian egualdi txarren batzuk ezpadira aurka ¡zelako iko-yanak ein biar doguzan!

Edozetara be, bat bakarra eldutia naikua izango litzake Otzandiyoarrai auzi onetan irebazteko.

¿EZPATADANTZARIYAK?

Entzun dogu, Andra Mari yaiyetan ezpata-dantzan egiteko zazpi mutil batzen badira, zortzigarren izateko Labarrondo-Errota'ko Pakundo mutilla dauela gertu. Onek aspaldiyon ei daukoz gertauta praka zuri, gerriko gorri ta dantzaritzarako enparau gauza guztiyak. ¡Ederto, Pakundo! Zu beti zintzo.

Lengo urtietan Andra Mari yai guztiyetan alako dantzari aldra ederrak egoten ziran; baña urte batzuk onantz dantza garbi ta eder orrek ikusteko atsegiñik eztogu izan.

Tamalgarriya da aintxiñeko oitura eder oni galtzen aiñ erraz iztie.

Ia ba mutillak, gertau Errotako Pakundo lez; bizkortu ta alkate yaunagaz aitu, ta erriko yaiyei itxura onbat emon banik ezaiteze gelditu.

BILDUR DIRA

Ur-saltu barriya egitia dala-ta Azkondo, Labarrondo, Zeleta ta Iberre auzunekuak bildur dira Salluente'ko iturriya legortuko ete yakien. Iturri onek daben emoi ederra Eskubara aldetik baiyatorko esan lei eztala legortuko; baña Saibi aldekua bada bildur izateko da. Tamala litzake.

PERRETXIKUEK

Legortia dala-ta perretxikuak iye amaitu biarrian egon dira; baña aste onetako euri ederraz barriyen-barri laster urten biar dabe. Oindiño beintzat urretx eta gibel-urdiñezko arrautza-opillak yateko ustia ezin lei galdu.

Aurten perretxiko asko eginda Iñungane aldian; lagun asko yuaten izan dira bille, ta batzuk salduta dirue polito artzen izan dabe.

MAÑARIKO.

ONDARRU'TIK

Jun dan egun baten ementxe Euskel-Atal onetan irakurri neban "Sollube'ko Urretxindorra"-k idalzitako zirri-porrotxu bat Gitzane eta neure ganien. Banekiyen Urretxindorra txori ona zana eta lagunen ingeruen ibilten zalie dana be, bañe, ez aiñbestien jakiñgurie zanik. Jakingurie diñot, berak diñolako itz gozotxu batzuk entzun gurerik dagola geuri bixori. Da ganera diñozu Gitzane neure andrageie dala. Ortxe ezauz ondo lagune. Zegaitik ze, zuk badakixu neskatill liraiñ orren barri, ta baite nordan berak maite daben gixon-gei zintzo-zintzoa be.

Nik uste dot, zuk, nik baño ezeupide andixaua dakozube neskatxa orregaz da, orixe gaitik diñotzut, zuk bide erresana aurkituko dozube beste askok baño beraganantz zuzentzeko, ze, zu mutill gaztie eta dotore apaindutakue zaralako, da olako mutill bat kapaz da emakuanerik ederrenari bi edo iru itz estitzugaz burue kili-kolo ipiñteko, da baite baite... Ni barriz mutill zarra nai ta eziñ neike orrenbaztarik iñori eiñ, eta gitxiago Gitzane lako polit eder bateri.

✤✤✤

"Sollube'ko Urretxindorra": Nik itz ondo eiñgura dotzut leku orretatik eta iñoz txartzat neuk esandakorik artu ba dozu, zeuri parkeske nago, baña eztot uste geure biyoen tartien geuze garratzik jaso daik, eta zeozertxu entzun bierra ba-daukazu be, ez asarratzeko biderik artu.

Urretxindorra Euskel-erriko txori papar-gorri on-ona zara, Sollube'n bizi ixen bazara be, eztot uste bertan sortue zararrik, bañe, dana dala, ango mendi tontorrien nasai bizi izango ziñen kanpotxorixen ezpe zorrotzetan jausteko billurrik ez arrisku barik. Da oiñ emen zara, andik iges eiñda. Bertora etorriyaz batera azi zara txirristadaka poz-pozik Gitzane'n ingeruen... Baña zu baño lenagotik dabil beste kanpo txori bat beren ondorik pozez beterik, orregaitik diñotzut ba zur ibilteko; zegaitik ze, jarraitzen ba-dozu bere maitien ondorik eta igartzen badotzu zeure kanta sonuek bere adiskidie gaitik diela, orduntxe bere ezpe zorrotzetan ixengo da zure azkena. Onek erabagiyok irakurten ba dozuz kanpo txorixen erpietari jausi orduko esaiozu Gitzaneri ze, zeozertxu idatzi deixela Euzkel-atal onetan aspaldiko aldez.

TROKOTZ.

SORALUZE'TIK

YAYOTZAK

Alberdi' Lin eta Iriondo Miren'ek alaba eder bat izan dute. Miren Karmele euskel izen ederragaz ugutzau dabe.

Baita Getxo'ko Albeniz' Koikille eta Oregi Miren bere emaztiak beste alaba bat izan dute eta Miren Arantzazu euskel izena ezarri dautsoe. Ama alaba bitsuok ondo arkitzen dira.

Zorionak daneri batez be Koikille eta Lin'eri erakusten duten euskotasun eta gizontasunagatik.

NASTE

Gexorik arkitzen da Maiztegi' Kepa, gure adiskide onak diran Ipolita eta Pillipa'ren aita.

Au dala ta amen agurtau gendun Maiztegi' Pillipa Arrasate'tik etorrita. Obeto duaz beren gexo aldian Barrenetxea Bedita eta Gallastegi Edorta. Jaunak osasuna eman dayoela danen.

Zumarraga'ra arutz onutz bat egin biar nuala ta bertan agurtu nituan Altzeta eta Zar Zale euskel idazliak. ¡Onek dagoz mutillak onek!

ALTZETA'REN ITZALDIA

Au idazten gagozan yaragon ez dogu eskuratu ortarako biar dan baimena, baña ziur txamar esan genezake Deun Iñaki bezperan izango dala euskeltzale sutsu eta mendizale azkar onen itzaldia eta bere gaia izango da.

Mendizaletasuna euskel-errian. Bere edestia eta Soraluze'ko ipuiñ batzuk. Uste dot itzaldi atseginkorra izango dala, ta, Altzeta amendik jun zala amabost urte izan arren, soraluzetar osoa dago. Itzaldia asiko da J. I. illuntziko 9 terdietan eta sarrera azke izango da nai duanantzat.

DEUN IÑAKI EGUNA

Batzokiko A. B. ari da zerbait gertatzen egun ortarako. Goizetik amabietan Batzokian abestuko da Deun Iñaki'ren ereserkia eta beste abestirenbat.

Eta illuntzian apari on eta merke bat gertatu nai da bertan biltzeko bazkide guziak. Bertan asmo batzuk azalduko dira Batzokian onerako, eta orregatik nai du A. B. bazkide geienak biltzia. Uste dot entzungo deuskuela eta jakin erazi biar dot apari ortako errenkada edo lista gaur itxiko dala eta gero etortzia alperra izango dala. Apariaren saneurri eta zertzeladak Batzokian iragarriko dira, baña ez egon paki ona edo txarra edo garestia danari begira, etorri Deun Iñaki eguna ospatuaz anai arteko batzar bat egitiagatik eta batzoki barruko jaialdiari biar dan garrantzia emateagatik.

KATAMIXARRA.

ZEANURI

ERROTAETXE JAUNA'REN ILLETAK

Iragarri zan lez larunbatan 20'an Andra Mari erri-onetako elexa nagosian egin ziranera oste andia erdurik erritik at be ain gizon euskaltzale da onbidetsuaren gogoaren alde otoi egiten.

Bilbo'tik eta etorrita emen ziran batzuk ipiñiko doguz Izeta Imanol, Mentxakatorre, Barandika Imanol, Gortazar, Aguilar, Iznardi, Uarte, Mendikoa, Arginzoniz, Ordeñana Angeles, Camiña, Gabino Orbe. Areatza'tik: Larrea, Pastór, Larrinoa, Sopelana, Ortiz de Zarate, Esparta ta abar, jaupariak Regil, Iruarrizaga, Gorostiaga, Yurre'tik Soloeta txaunburua, Urretxa-Olaetxea ta abar. Bere senditik Rotaetxe' Iñaki, Andoni, Joseba Mirena, Josu ta abar.

NASKALDIJA

Pelota-tokia ikusten etorrita emen izan da Belauztegi Joseba Mirena. Baita egunotan etzera etorri dira Larrakoetxea Ipolito Aba da bere anai Benita Aba, lekaide yakitunak.

ERROTAETXE' ERRAMON JAUNA'REN ERIOTZA

Ondo samiñez bidalduten dot
Neure biotzetik abotsa
alai-alayan yoan yakula
geure munduko bildotsa
beste olango bat nor izango dan
ondo oldoztu biarko da.

Gizon on ori beti izan da
txiro tartean umille
baita ganera gizon askori
mesede asko egiñe
bardin izanez oba genduke
geu be beragaz bagiñe.

Baña Jaun onak zeru onetik
bete dagoku on bille
Eta etorri egin yakuba
Erramon jaunaren bille
aizturikan ba ezkaitu itxiko...
Zainduko gaitu andi be.

Mesedetxo bat eskatzen noa
euskeldun yente danori
otoi beroak egin beutsuz
Errotaetxe Erramo'ni
Gu danon aldez ezkatukutso
Zeruan Goiko Jauna'ri.

Tamal-andiez amaituten dot
agur dautsuek danori,
eta aparteko aditasunez
bere sendi onari
atsekabean laguntzen dautsa
euskeldun yatorrari.

ELEXONDO'KO BAT.

"TORMES'KO ITSU-MUTILLA"

ERDERAZ ETA EUSKERAZ

ORIXE'K

Bilbao'n Verdes'enean, 2,50 laurleko

NUN DIRA?

Aspaldijan ondo itun ikusten dogu Euskel-atal au, sarri egoten izan gara itxaropen osoagaz oindiño agertuko diriala barriro be atseden alditxua igaro ta baña, eztogu idoroten argitasun izpirik, au tamala: Nun dira ba alde bateko Euskel-atal zara garri au poztuten zenduen euskel idazle "Bekoleta", "Langille zar bat", "Patxi Patxi", "Anboto", "Saibiko Satorra", abar ta abar...?

Jarraitu Adoretu, eta ekin zeuen zu garbixijagaz bakotxak aldozu en eratara geuk be (asko ez) baña alegintxua geure aldetik ipiniko degu ta gañera guztiz atsegin andijagaz irakurriko gendukez zuen idaz-lan sakon eta aberkoiak.

Diñue... Ointzuengo baso mendi baten (amen ingurutxuan) izan zirean jaietan Euskera baño erdera geitxuan erabili zala. An egun atan eta mendi atan, egon zirean Euskeldunak ardura gitxi artuko dabe nire arramuzkadiagaitik baña, bua nire bost minutuko azarria Euskeriari egin jakon lrauntxuagaitik.

Diñue... Aurten uda aldia igaroteko asmuagaz onuntz urreratu dirian bilbeldun zaldunen batzuk, bitxabalian igaro dan urtian baño ariñago ikasi dabiela ibilten, zegaitik? eureri itandu biar jakiteko...

Diñue... Urte bi inguru onetan gure erri kozkor onetan bape lotsa barik egiten dala erdera, gixonak ainbeste bez, baña emakume ezkondu mutil eta neska kazkanduetan eta onek baño gaztetxuaguak tximiñokerijak esaten dituez, urrengo baten ipiñiko ditut euren erdera motrollu batzuk, gaurkua naikua izango da.

NASKALDIJA

Lengo astian agurtau gendun bere bilbelian etorrita Otxandijoko gure aintxiñako lagun zarra dan Tobias arakiña. Bermeotik etorri da Geredíaga' Imanol.

Aretxabaletara juan dira Goikolea Julene bere Euskel izendun seme ta alaba Andoni Miren eta Irenegaz.

Eguastenian agurtau genduzen Durango'n euskeltzale sutsua dan Garamendi' Kandida, eta Orobio'ko euskel-idazle azkar L' I.

ARTZAÑA.

MAÑARI

YUAN-ETORRI

—Igandian egon ziran emen Kirikiño'ren illobiyan otoi egiten Donostia'ko Irizar' Peli "Itarpe" euzkel-idazlia ta Bergara'ko Albizua' Masima.

—Otzandiyo'ra yuan ziran Etxanobe' Karla ta Yon anaiyak.

—Santurtze'tik etorri ziran Bartzena' Agapita ta emaztia ta Kapanaga' Bitor eta emaztia.

—Logroño'tik etorri zan aldi bat igaroten Ares' Erromul mutilla; baita Logroño'ko Abalos erritik etorri zan Hilera' Alazne neskatillia be.

—Domekan egon zan emen Dolara' Joseba Mirena.

CEMENTO PORTLAND
"ZIURRENA, S. A"
(EL MAS SEGURO)
Propiedad de la Sdad. marca "Cangrejo".
FUEROS, 2, :-: TELEFONO, 12.258

EL DIA EN BILBAO

¿Se va a trasladar la estatua de don Diego al parque del Ensanche?—Una selección de alumnos de las escuelas de barriada.—Se ha dispuesto un concurso de natación y se estudia un concurso de belleza femenina para las fiestas próximas

BOLETIN METEOROLOGICO

DOMINGO, 28 DE JULIO DE 1929

Sale el sol a las 5,8
Pónese a las 7,34
Sale la luna a las 23,8
Pónese a las 12,46
☾ Cuarto menguante, el 29.
Edad de la luna 22

El tiempo de ayer

Viento: Nornoroeste, bonancible.
Mar: llana.
Horizonte: nuboso.
Temperatura en la calle Correo: Máxima: 23,5. Mínima: 16,5.

MAREAS

Pleamares

Mañana: a las 7,20; nivel, 11 ps., 3 plg.
Tarde: a las 7,43; nivel, 11 ps., 0 plg.

Bajamares

Mañana: a las 1,22; nivel, 2 ps., 11 plg.
Tarde: a las 145; nivel, 3 ps., 1 plg.

¿Por fin?

¿Por fin? ¿Va a ser libertada la estatua de don Diego López de Haro de su confinamiento de Achuri? Eso se dice, y suponemos que la Colonia Riojana lo acogerá con el alborozo que cabe deducir de sus reiteradas peticiones de un más decoroso alojamiento para la estatua del fundador de la villa. El progreso de ésta, sus mejoras, parece que "han dado de sí" un alojamiento decoroso para la efigie de bronce. Se trata de la pérgola del Parque del Ensanche, donde la estatua se hallaría como vecino desahuciado que, por fin, encuentra una magnífica vivienda.

La Comisión municipal correspondiente no quiere ser parte en esta debatida postergación de la estatua y trata de buscar para ella otro lugar más en consonancia con sus derechos.

La verdad es que debe resultar un poco triste para la estatua quedarse al margen de los progresos de la villa. Nosotros nos ponemos en el lugar de ella y... francamente, no nos agradaría.

Estamos, pues, a lo que parece, en vísperas de un nuevo traslado de la estatua, y con él van tres. De la plaza Nueva a la Circular, de ésta a Achuri, y de aquí al Parque. Todo un paseo urbano, en el que la estatua podrá comprobar la evolución de aquella villa que no pasaba del Arenal ni llegaba siquiera. Este paseo es muy oportuno cuando se trata de fundadores de poblaciones. ¿Qué mejor homenaje que hacer pasar ante ella lo más céntrico y mejor de la población que fundara?

Si se decide, como parece, el nuevo traslado, la ocasión es magnífica para revestirle de la solemnidad que, sin duda, merece. En este caso es doblemente oportuno, porque ese traslado ha sido pedido por parte considerable del vecindario. Además, este traslado puede tener un significado simbólico. De la parte más vieja de la población a la más nueva. Don Diego nos dió la villa de las siete calles y San Antón. Nosotros damos ahora a su estatua, como en compensación, el modernísimo Parque, con su no menos moderna pérgola.

De las Corporaciones

El presidente accidental de la Diputación, señor Arana, dijo a los periodistas que había firmado varios libramientos para pago por roturación de terrenos y una escritura de concesión de préstamo a la Cooperativa de Casas Baratas de los Panaderos.

Dijo también que había recibido la visita del señor Campuzano, quien se ofreció en el cargo de inspector del Trabajo.

Añadió el señor Arana que había recibido una Memoria enviada por el presidente de la Diputación de Granada, en la que se detalla la obra realizada desde el año de 1924 al 1928.

Terminó diciendo que había recibido una sentida carta de don Ramón de Rotaeche, que se encuentra en Ceánuri, dando las gracias a la Diputación por la asistencia a los funerales y entierro de don Ramón María de Rotaeche (q. e. p. d.), exdiputado vizcaíno.

—En la Alcaldía recibió ayer mañana el señor Moyúa a las personas siguientes:

Don Miguel Fernández, solicitando permiso para poder publicar en la portada de un programa de festejos la fotografía de la Casa Ayuntamiento y nuevo puente de Begoña, lo que se le concedió.

Don Ernesto Bengoa, en visita particular.

Doña Cristina Robles, solicitando una patente gratuita para poder vender pescado en ambulancia. Como ya no se conceden patentes, ni gratuitas ni de pago, no se le pudo complacer.

Don Martín Elola, tamborilero municipal, solicitó permiso para poder asistir el 4 de agosto al alarde de tamborileros que se ha de celebrar en Vitoria, y le fué concedido.

Doña Angela Ruiz, en nombre de su esposo, don Zacarías Mardaras, pidió al alcalde se le eximiese del pago del impuesto que se le pretende cobrar como casa de huéspedes de tercera categoría.

Don José de Posse hizo la presentación del nuevo inspector del Trabajo, don Manuel de Campuzano.

Don Pedro de Otaduy pidió permiso para poder transportar hoy, domingo, en un camión, maquinaria y sacos de cemento.

Asuntos a sesión

La orden del día para la próxima sesión ordinaria de la Comisión Municipal Permanente consta de 17 asuntos y, entre ellos, figuran los siguientes:

Informe proponiendo la ejecución de las obras de saneamiento de las calles de Ercilla, trozo comprendido entre la plaza Elíptica y al encrucijada de Licenciado de Poza; Rodríguez Arias, entre la Alameda de Recalde y Aguirre, y la calle de Iparraguirre, entre la Gran Vía y Licenciado de Poza, con imposición de las contribuciones especiales y otros detalles relacionados con el particular.

Otro elevando a la aprobación de la Comisión Municipal Permanente el acta de la reunión celebrada por la Comisión Especial de Ensanche con la representación de la Compañía de los Ferrocarriles de Santander y de Portugalete, en orden a la forma de comenzar los trabajos preliminares a la urbanización del trozo de la calle de Gordóniz, afectado por dichas líneas ferroviarias.

Otro proponiendo se adjudique a don José Sobrevila la contrata de ejecución de las obras de saneamiento del trozo de la Alameda de Recalde comprendido entre las calles Autonomía y Machín, en la cantidad de 25.312,90 pesetas, o sea, con una baja de 24,55 por 100 en relación con el presupuesto de contrata.

De las escuelas de barriada

En la última reunión celebrada por la Junta de Instrucción Pública se dió cuenta por los señores Gaytán de Ayala, Gallano y Zufía del resultado de los exámenes realizados en las escuelas de barriada con motivo de fin de curso, de conformidad con el plan que fué aprobado de antemano y que ha sido ejecutado en todas sus partes con matemática exactitud.

Como consecuencia de dichos exámenes, han quedado seleccionados para tomar parte en los ejercicios de oposición a los premios de 500 pesetas, creados tan generosamente por la Sociedad El Sitio y por la Caja de Ahorros Vizcaína, los siguientes alumnos;

Niños.—Juan José Sobrón, Sabino Sagastigordia, y D. Uriarte, de Bengoeche (Galdácano); Julio Angoitia y Juan Uriarte, de Uribe (Ceánuri); José Antonio Legarreta, de Mechicas (Rigoitia); Juan Sáez, Santos Camarero y José Antonio Uranga, de Pando (Carranza); Secundino Barrio, de Cabieces (Santurce); Andrés Uribechevarría, Víctor Uriarte, Armando López, Pantaleón Elexpe y Tomás Crespo, de Ariz (Grupo Gallano); Juan Pinedo, de Urioste (Ortuella); Domingo Olavegaya, de Derio (Zamudio-Derio); Nicolás Altuna y José Zorrozúa, de Erleches (Galdácano); Pedro Aldasoro, de Sanfuentes (Abanto y Ciérvana); Laureano Madariaga y Francisco Echevarría, de Ermitabarri (Ceberio); Carlos Azcúnaga y Manuel Goicolea, de Linares (Arcentales); Benito Idirin, de Santa Cruz (Arcentales); Juan Torres y Julián Ibarrondo, de Zubialdea (Basauri); Victoriano Ordóñez, Juan Carmelo Larrasquitu y Enrique Ríos, de Salcedillo (San Salvador del Valle).

Niñas.—María Dolores Mintegui y Juana Maruri, de La Campa (Lemona); Miren Asúa y María Teresa Larrea, de Bengoeche (Galdácano); Lucía Echandía, de Beléndiz (Arrazua); Berta Burón, de Arcocha (Zarátamo); Concepción Uriarte, de Uribe (Ceánuri); Basilia Goiricelaya, de Mechicas (Rigoitia); Rosario Rodrigo, de Pando (Carranza); María Teresa Saracho y Aurelia de la Llosa, de Sanchósolo (Güeñes); Valentina Arteta, Ester Ibarrondo, Felisa Larrínaga y Rosario García, de Ariz (Grupo Gallano); María Gangoiti, de Gueldos (Zamudio-Derio); Amparo Pe... y María Diego, de La Calera (Carranza); Blanca Saracho, de Chávarri (Galdames); Blanca Irusta, de Asterrica (Berriatúa); Eusebia Zarrabeitia, de Erleches (Galdácano); Nicolasa Casado, de Santelices (San Julián de Musques); María Asunción Alonso de Musques (San Julián de Musques); Dolores Olavarría y Nicasia Goicoechea, de Aspilza (Jemein), y María Angeles Ugalde, de Santa Cruz, (Arcentales).

Los ejercicios de oposición darán comienzo el próximo lunes, a las diez de la mañana, en el Palacio provincial.

De festejos

Ayer continuó la Comisión de festejos los trabajos de confección del programa de fiestas.

Además de los ya conocidos se ha acordado la celebración de un concurso de natación con dos pruebas: una de resistencia (500 metros), y otra de velocidad (100 metros), con premios de 500 y 250 pesetas cada una.

También han sido estudiadas las bases para la celebración de un concurso de belleza femenina, en el que pueden participar las jóvenes de diecisiete a veinticinco años que se hallen empadronadas en Bilbao.

Para los premios se tendrá en cuenta la mayor perfección del rostro de las concursantes.

Los premios que se concederán serán tres: uno de 2.000 pesetas, otro de 1.000 y otro de 500.

La elección de las premiadas la hará el Jurado en uno de los teatros de la villa, probablemente en la mañana del día 24 del próximo agosto.

Las jóvenes agraciadas con los premios serán debidamente obsequiadas y atendidas.

Queda consignada esta innovación del concurso de belleza femenina que la Comisión parece se propone introducir en el programa, para que nuestros lectores no queden privados de tan sabrosa noticia.

Y ya que de la labor de la Comisión de festejos nos ocupamos, hemos de insistir en que la exhibición de txistularis, ya acordada, no ha de revestir, con toda seguridad, la brillantez que a buen seguro alcanzaría de dársele la forma de un alarde, como se ha hecho en Vitoria, de forma que ni siquiera cabe dudar del éxito que le está reservado.

Al indicar hace unos días la conveniencia de dar esta forma al festejo, y al insistir hoy sobre lo mismo, no respondíamos sino al deseo legítimo de que alcanzara el máximo esplendor. Las impresiones obtenidas de personas que mantienen contacto con los txistularis, nos han afirmado en esta creencia, expuesta con el mejor deseo.

Mas como ayer se reunió de nuevo la Comisión de festejos y no parece que se ocupó del asunto, y como no es mucho ya lo que falta para la iniciación de las fiestas, nada parece que puede esperarse ya en este sentido. Lo lamentamos y quisiéramos sinceramente equivocarnos.